

Γυναίκες και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Στο 43ο ενημερωτικό σημείωμα του Παρατηρητηρίου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, παρουσιάζονται στατιστικά δεδομένα της έρευνας Φύλο και εκπροσώπηση στα Ελληνικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ) του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ).

Η Θεματική Ενότητα «Γυναίκες και ΜΜΕ» είναι μία από τις δώδεκα θεματικές της Πλατφόρμας Δράσης του Πεκίνου (4^η Παγκόσμια Διάσκεψη για τις Γυναίκες, Πεκίνο 1995). Η Πλατφόρμα Δράσης έχει θέσει δύο ξεχωριστούς στόχους για την ενδυνάμωση των γυναικών στα ΜΜΕ: αύξηση της συμμετοχής και της πρόσβασής τους σε κεντρικούς ρόλους έκφρασης και λήψης αποφάσεων και καταπολέμηση των γυναικείων στερεοτύπων στις ειδήσεις.

Ο στόχος της έρευνας του ΕΚΚΕ είναι η καταγραφή, η μέτρηση και η αξιολόγηση της δημόσιας παρουσίας ανδρών και γυναικών πολιτικών, αλλά και ειδικών και σχολιαστών, στα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Αντικείμενο μελέτης του έργου ήταν η προεκλογική περίοδος των Ευρωεκλογών του Ιουνίου του 2024. Τα δεδομένα αφορούν επτά τηλεοπτικούς σταθμούς εθνικής εμβέλειας κατά το χρονικό διάστημα 10/05/2024 – 07/06/2024: Έναν δημόσιο (ΕΡΤ 1) και έξι ιδιωτικούς (ΑΛΦΑ, ANTENNA, ΜΕΓΚΑ, ΟΠΕΝ, ΣΚΑΙ).

Πίνακας 1: Ιδιότητες εμφάνισης ανά φύλο, σε τηλεοπτικούς σταθμούς

Ιδιότητα	Άνδρες	Γυναίκες
Πολιτικό Πρόσωπο	86%	14%
Πανεπιστημιακός	91%	9%
Ειδικός εμπειρογνώμονας	82%	18%
Δημοσιογράφος	67%	33%
Συνδικαλίστρια/τής	89%	11%
Άλλο	67%	33%

- Το χαμηλότερο ποσοστό εμφάνισης ανάλογα με την ιδιότητα έχουν οι γυναίκες πανεπιστημιακοί με ποσοστό 9% έναντι 91% των ανδρών συναδέλφων τους.
- Το υψηλότερο ποσοστό εμφάνισης ανάλογα με την ιδιότητα έχουν οι γυναίκες δημοσιογράφοι με ποσοστό 33% έναντι 67% των ανδρών συναδέλφων τους.
- Συμπερασματικά, τα ΜΜΕ δεν προσκάλεσαν, την επίμαχη περίοδο, με ευκολία γυναίκες από τον πανεπιστημιακό και τον συνδικαλιστικό χώρο. Προτιμήθηκαν και προσκλήθηκαν κυρίως άνδρες πανεπιστημιακοί και συνδικαλιστές.
- Στα δελτία και τις ενημερωτικές εκπομπές, οι άνδρες έχουν ατομική παρουσία σε ποσοστό 86% έναντι 74% των γυναικών, ενώ οι γυναίκες εμφανίζονται ως μέρος πάνελ σε υψηλότερο ποσοστό από τους άνδρες.

Πίνακας 2: Τρόπος τηλεοπτικής συμμετοχής ανά φύλο

Τρόπος τηλεοπτικής συμμετοχής	Άνδρες	Γυναίκες
Ατομική παρουσία	86%	14%
Μέλος πάνελ	75%	25%

Οι κύριες θεματικές για τις οποίες μίλησαν τα πολιτικά πρόσωπα που κλήθηκαν, αφορούσαν τις Ευρωεκλογές εν γένει. Ωστόσο, οι άνδρες μιλάνε σε λίγο υψηλότερα ποσοστά για οικονομία (19%) και διεθνή θέματα (19%), ενώ οι γυναίκες για θέματα έμφυλης βίας και υγείας.

Πίνακας 3: Θεματικές συζητήσεις πολιτικών προσώπων ανά φύλο

Θεματικές συζητήσεις πολιτικών προσώπων	Άνδρες πολιτικοί	Γυναίκες πολιτικοί
Οικονομία/Ακρίβεια	19%	17%
Διαφθορά/Σκάνδαλα	18%	19%
Γυναικοκτονίες/Εμφυλη βία	1%	3%
Ευρωεκλογές	36%	37%
Διεθνή θέματα/Εξωτερική πολιτική	19%	15%
Υγεία	1%	3%
Λοιπά	5%	6%

Συμπερασματικά, η συμμετοχή των γυναικών στον δημόσιο πολιτικό διάλογο που διεξήχθη από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης το χρονικό διάστημα 10/05/2024 – 07/06/2024 (προεκλογική περίοδος Ευρωεκλογών) ήταν σημαντικά μικρότερη από την συμμετοχή των ανδρών με χαρακτήρα αρκετά στερεοτυπικό μια και οι άνδρες θεωρήθηκαν καταλληλότεροι να τοποθετηθούν στα <<πιο σοβαρά θέματα>> όπως είναι η οικονομία, η ακρίβεια, τα διεθνή θέματα και η εξωτερική πολιτική. Ο πολιτικός δημόσιος διάλογος χρειάζεται ισότιμη συμμετοχή των γυναικών διότι οδηγεί στη λήψη σημαντικών αποφάσεων που σχετίζονται με τη ζωή τους.

Προτάσεις:

Η δίκαιη και ισότιμη εκπροσώπηση των γυναικών στα μέσα μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ) είναι ένα πολυδιάστατο ζήτημα που απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες από πολλές πλευρές. Ακολουθούν ορισμένες προτάσεις που θα μπορούσαν να συμβάλλουν σε αυτή την κατεύθυνση:

- **Εκπαίδευση και Ευαισθητοποίηση:** Η εκπαίδευση των επαγγελματιών του κλάδου των μέσων μαζικής ενημέρωσης και του κοινού σχετικά με τα ζητήματα ισότητας φύλου μπορεί να βοηθήσει στην κατανόηση της σημασίας της δίκαιης εκπροσώπησης.
- **Προώθηση γυναικών επαγγελματιών των μέσων μαζικής ενημέρωσης:** Χρειάζεται να δοθούν περισσότερες ευκαιρίες στις γυναίκες που εργάζονται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης να συμμετάσχουν στη δημιουργία περιεχομένου, όπως και σε ρόλους σκηνοθετών, σεναριογράφων και δημοσιογράφων, προκειμένου να διευρυνθούν οι οπτικές γωνίες που παρουσιάζονται.
- **Μεγαλύτερη ανάπτυξη των πολιτικών αντιπροσωπευτικότητας των γυναικών:** Οι οργανισμοί και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μπορούν να υιοθετήσουν περισσότερες πολιτικές που προωθούν την ισότητα των φύλων στην πρόσληψη, το περιεχόμενο και τις αναλύσεις.
- **Αξιολόγηση περιεχομένου:** Κριτικές ή μελέτες σχετικά με το περιεχόμενο των μέσων μαζικής ενημέρωσης μπορεί να βοηθήσουν στην αναγνώριση και την αντιμετώπιση στερεοτύπων και διακρίσεων στο χώρο τους.
- **Υποστήριξη των γυναικείων επαγγελματικών δικτύων:** Η μεγαλύτερη υποστήριξη των επαγγελματικών δικτύων των γυναικών που εργάζονται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης μπορεί να παράσχει καθοδήγηση, υποστήριξη και περισσότερες ευκαιρίες δικτύωσης.
- **Συνεργασία με την Κοινωνία των Πολιτών:** Η Κοινωνία των Πολιτών μπορεί μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και με καμπάνιες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης να ζητήσει μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών στον δημόσιο διάλογο που διεξάγουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
- **Προβληματισμός και διάλογος:** Η ενθάρρυνση του δημόσιου διαλόγου σχετικά με ζητήματα ισότητας των φύλων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης μπορεί να δημιουργήσει μεγαλύτερη συνειδητοποίηση γύρω από το θέμα.

Μία συνδυασμένη προσέγγιση μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία ενός πιο δίκαιου και ισότιμου περιβάλλοντος στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ενισχύοντας τη φωνή και την παρουσία των γυναικών.

Οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση των στοιχείων είναι:

- το ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΚΚΕ)
<https://www.ekke.gr/research/outcomes/deliverables/46> για τα στατιστικά δεδομένα, τα οποία στρογγυλοποιήθηκαν και
- ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών για την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου (1995)
<https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2015/01/beijing-declaration>

Το **paratiritirio.isotita.gr** είναι ο διαδικτυακός κόμβος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για τη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και διάχυση στατιστικών δεδομένων και δεικτών που σχετίζονται με τις πολιτικές ισότητας των δύο φύλων.

Σκοπός του είναι η αποτύπωση των έμφυλων διαφοροποιήσεων σε 12 βασικά πεδία πολιτικής και η παρακολούθηση των τάσεων, εξελίξεων στην Ελλάδα σε βάθος χρόνου. Περιλαμβάνει 84 δείκτες φύλου που είτε έχουν υιοθετηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, είτε σχετίζονται με ειδικότερες εθνικές προτεραιότητες. Οι δείκτες συνοδεύονται από τα μεταδεδομένα, καθώς και από έγγραφα που αφορούν σε συναφείς εκθέσεις και μελέτες.

Paratiritirio.isotita.gr

e-mail: paratiritirio@isotita.gr